

Pilotprosjektskildring Vestlandet sitt flytande litteraturhus

Kort prosjektbeskrivelse

Bokbåten Epos kan halde fram som litteraturhus. Pilotprosjektet vil prøve ut ein modell der kommunane organiserer tilbodet som ein årleg litteraturfestival med formidling av litteratur, samtalar, utstillingar og utlån av litteratur. 28 kommunar langs Vestlandskysten blir med i prosjektet. Hausten 2021 skal båten skal besøke alle kommunane frå 27. september til 26. november, inkludert reise og pausar.

I 2021 ønskjer vi å prøver ut om denne desentraliserte modellen for eit mobilt sjøgåande litteraturhus har livets rett. Det vert eit år der ein utviklar og utfordrar alle sider ved ein ny driftsform for denne unike vestlandske kulturinstitusjonen.

Båten

Bokbåttenesta i Hordaland starta i 1959, Epos har vore i teneste som bokbåt sidan 1963. Fram til juni i år har besøka brakt liv og inspirasjon til utkantstrok, og har i mange tilfelle representert det einaste offentlege kulturtilbodet i nærmiljøet.

Båteigar har leigd ut båten som bokbåt sidan 2003. Han har i løpet av åra oppgradert båten og utført naudsynt ombygging for at båten skulle fungere godt som bibliotek og som lokale for arrangement.

Alver kommune har vurdert avtale med båteigar opp mot anskaffingslova (LOA) og anskaffingsføreskrifta (FOA), som begge er gjeldande for alle anskaffingar over kr 100 000, jf. LOA § 2 og FOA § 1- Han konkluderer med at det kan forsvarast at ein inngår ein avtale direkte med den eine aktuelle leverandøren for å dekke behovet til dette pilotprosjektet.

Båteigar har godkjent å drifte båten for kr. 500.000. Ingen ekstrakostandar kan kome til. Vedlagte kravspesifikasjon blir grunnlag for tenesteavtale som kommunen vil inngå med båteigar.

Litteraturhuset

Vestlandet sit flytande litteraturhus er samla sett eit stort prosjekt, men samstundes lite og oversiktleg for kvar kommune. Lokalet, sjølv «huset», vert finansiert av eksterne prosjektmidlar. Innhaldet i litteraturhuset vert kvar kommune sitt ansvar. Dersom ein kommune i løpet av året skulle falle ut av prosjektet, vil ikkje dette ha innverknad på dei andre kommunane sin økonomi. Dette skapar tryggleik rundt økonomien for alle.

Ved oppstart vart det laga eit førebels program, utarbeidd av dei lokale biblioteka. Dei endelege programma blir laga i samarbeid med lokale samarbeidspartnarar som bibliotek, kulturkontor og frivillige lag og organisasjonar. Oversikta under gir likevel eit innblikk i korleis eit endeleg kulturhusprogram vil sjå ut. Talet på dagar for kvar kommune er justert i etter at innlagt reisetid er lagt inn.

Førebels program

Programoversynet under er ikkje redigert, men klippa og limt frå innkomne framlegg frå kommunane:

Kommune	Program
ALVER	Dag 1 Dagtid: Forteljar-stund med Nina Næsheim Ettermiddag: Ungdomsbandet Fela Bale spelar på dekk, møte med ungdomsbokforfattaren Tor Arve Røssland i lokalet Kveld: Program utarbeidd av Rom for ord Dag 2 Dagtid: Forteljar-stund med Nina Næsheim Ettermiddag: Ungdom og kjønnsidentitet. Foredragshaldarar; Lege og sexolog. (Eit samarbeid med ungdomsklubbane i kommunen). Litteraturformidling og bokutlån Kveld: Kveld: Program utarbeidd av Rom for ord Dag 3 Dagtid: Forteljar-stund med Nina Næsheim Ettermiddag: Fortrylling! Lær korttriks og enkle tryllekunstar. (Stasjonar på kaien og i lokalet). Litteraturformidling og demonstrasjon. Program med tryllekunstnar Kveld: Eva Røyane og Oddleif Apneseth om boka <i>Vestlandshus</i>. Dei to har tidlegare hatt stor suksess med bøkene <i>Noregs låver</i>, <i>Av stein</i> og <i>Klyngetunet</i>. (Eit samarbeidsprosjekt med sogelaget)
ASKØY	Dagtid: Besøk av barnehagegrupper med forestillinga «Bjørnis og de røde prikkene» av Fnugg teater. Dette er eit samarbeid med Den kulturelle bæremeisa. Besøk av skuleklasser med forfattarbesøk gjennom DKS (t.d. Frode Øverli, lokal og aktuell med ny barnebok). Kveldstid: Ungdommen inntek bokbåten! Ulike ungdomsaktørar frå øya bidreg til ein kveld der dei sjølve står i sentrum. Samarbeid med det lokale ungdomskulturhuset, og det nyoppstarta prosjektet «Late night på Askøy», eit livestreama talkshow av og med ungdom. Besøk av barnehagegrupper med eventyrstund ved formidlar Frøydis Flotve. Besøk av skuleklasser med forfattarbesøk gjennom DKS. Ettermiddag/kveld: Familiearrangement med musikk og dans frå Flere farger Askøy og Kulturskulen. <u>Dag 3</u> Dagtid: Besøk av barnehagegrupper med forestillinga «Bestevenn», basert på bildeboka med same namn, med forfattar Irene

	Hantveit. Besøk av skuleklasser med forfattarbesøk gjennom DKS. Kveld: Boksalong på båten! Presentasjon av bøker ved bibliotekarane, opplesing, musikalske innslag. Samarbeid med andre aktørar i kulturavdelinga.
AUSTEVOLL	Forteljar-stund med helst lokal-/ ev. ekstern formidlar/forfattar. Kveld: Litterær samtale/intervju med lokal forfattar. Musikalsk innslag.
BERGEN	Helga Samset for 1-3 trinn på dagen. Helge Jordal og Robert Eidevik i samtale om det maritime og kulturen. Stig Holmås intervju om bokbåten. Konsert med Vilde Tuv.
BØMLO	1. Lesestund for barnehage – anten ved biblioteket eller anna formidlar 2. Forfattarbesøk – invitasjon av skuleklasse 3. Kveldstid: Eva Røyane og Oddleif Apneseth om boka <i>Vestlandshus</i>. Dei to har tidlegare hatt stor suksess med bøkene <i>Noregs låver</i>, <i>Av stein</i> og <i>Klyngetunet</i>.
FEDJE	Dagtid: Forteljar-stund med biblioteksjef Charlotte Vik. Ettermiddag: Fedje musikkorps speler på dekk, kjente melodiar frå Astrid Lindgren sitt univers medan andre born les tekstutdrag frå Astrid Lindgren sin litteratur. Kveld: Kvalfangar Olav Husa les eit dikt. Litterær samtale med forfattar Kristian Hæggernes og forfattar Karina Aase.
FITJAR	Føremiddag/dagtid for skulebesøk, Arrangement i regi av Rom for ord
FJALER	Dagtid: Besøk frå barnehagar og skular. Forteljar-stund med lesegledar Ettermiddag: Kveld: Arrangement om Vindkraft Forfattar eller liknande med kunnskap om emnet. Ikkje avklart endå
GLOPPEN	Barnehage eller skule Sandane; litteraturformidling 1 tilbod til vaksne på kveldstid. Eit lesetips- og høgtlesingsprogram med eigne ressursar.
Gulen	Barneprogram i Eivindvik
1	
HAUGESUND	Dag 1 Dagtid: Besøk fra barnehager og skoler. Bokutlån, litteraturformidling og fortellerstund v/Ingrid Bie Helgesen Ettermiddag: Samarbeid med Slaktehuset kulturhus om arrangement sammen med ungdommene i Rockekjelleren Kveld: Litterær salong v/ Siri Kvamme Dag 2 Dagtid: Besøk fra barnehager og skoler. Forestilling v/Haugesund teater
6	

	Ettermiddag: Ungdom og politikk Kveld: Øyo biblioteket med politisk debatt om et tema, forfatter og litteratur som er høyaktuelt på tidspunktet.
KARMØY	Dag 1: Formiddag: Fortellerstund med lokal forteller.
6	Ettermiddag: Litterær samtale med forfatter (kommer tilbake med navn) Kveld: Konsert med Slogmåkane Dag 2: Formiddag: Barnebokbad med forfatter (kommer tilbake med navn) Ettermiddag: Barnebokbad med samme forfatter Kveld: Karmøydebatten - Seksuell legning på fotballbanen og i religiøse miljøer På Karmøy har vi hatt flere prosjekt med barnebokbad, der vi "utdanner" skoleklasser til å intervju forfattere etter å ha lest boka sammen med en bibliotekar og læreren. Det har vært stor suksess. Karmøydebatten er en serie debatter som vi arrangerer sammen med lokalavisa Karmøynytt.
KVAM	Dag 1 program for Barneskular og barnehagar
6	Ettermiddag/kveld: Gjerne band-konsertar Kveld: Kulturprogram m Merethe Gauden familie/vaksne Dag 2 program for Barneskular og barnehagar Ettermiddag/kveld: Gjerne band-konsertar Kveld: Kulturprogram m Merethe Gauden familie/vaksne
LÆRDAL	Dagtid: Besøk frå barnehage eller skule med formidlingsopplegg frå lokale bibliotektilsette
2	Kveldstid: Litterær samtale for vaksne
MASFJORDEN	Masfjordnes : Morgon: (ca.kl.9) Besøk frå Sandnes og Nordbygda barnehage , Sandnes skule. Forteljarstund med Nina Næsheim. Matre ca.kl.12 Besøk frå Matre barnehage og Matre skule.. Forteljarstund med Nina Næsheim. Ettermiddag: Andvik ca 17.30 Familieforestilling. Forteljarstund med Nina Næsheim.
MODALEN	Program dagtid: barnebokforfattar
2	Program ettermiddag: Rom for ord –turné

OSTERØY	Program dagtid: Litteraturformidling for barn Program kveld: Rom for ord-turné
2	
SOGNDAL	
4	Lesestund med leseleder Gunn Dale Tufte eller Ruth Lillegraven. Kveld: Ruth Lillegraven eller Røyrane og Apneseth (kjem an på samarbeid med andre kommunar i nærområdet). Elevinnslag frå Kulturskulen. Dag 2: Leikanger – formiddag: Barnehagebesøk – lesestund og litteraturformidling med leseleder Gunn Dale Tufte. Elevinnslag frå Kulturskulen Dag 3: Balestrand – ettermiddag/kveld: Klassebesøk – VGS-elevar – uklart kva program. Elevinnslag frå Kulturskulen.
Stad	Vi kan godt tenke oss å samarbeide med Rom for ord om programma (eg fekk ikkje opp lenke som ligg ved), elles så har eg tenkt på klovn Knut i Selje eller tilsvarande.
STORD	
2	Dag 1 Litterær formidling ved personale frå Stord folkebibliotek og 1 eller 2 lokale forfattarar Målgruppe : Vaksne og familiar / barn Dag 2 Lokalhistorisk tema frå Huglo Historikk, geologi m.v. Bruk av lokale amatørhistorikarar, faghistorikarar og andre
STRYN	Dagtid:
2	Formidlingsstund i regi av biblioteket og kulturskulen. (Evt. innleigd forfattarbesøk) Kveldstid: Eit litterært arrangement for vaksne i regi av t.d. Rom for ord.
SUNNFJORD	Dagtid:
2	Forteljar-stund med Ingunn Helene Fleten Kveld: Program utvikla av Rom for ord. Vi ynskjer eit breiare familieprogram på kveldstid. Vi ynskjer at besøket på bokbåten skal være ein litterær festdag for heile familien.
TYSNES	Lesestund/forfattarbesøk for Onarheim barnehage. Td. med bokheksene frå Stord, Anna Folkestad, eller Teaterkompaniet Krabatene med Pling Vaken. Formidling og utlån av bøker.
2	Forfattarbesøk for Onarheim skule. Td. med Anders Totland eller Vegard Markhus. Formidling og utlån av bøker.
TYSVÆR	Dagtid: Besøk fra barnehager og skoler. Bokprat med

2	barnebibliotekar Hege M.N. Paulsen, fortellerstund med forteller Marianne Stenerud. Kveldstid: Krigsseilere, et arrangement i serien Før i tida. Et samarbeid med Tysvær historielag.
ULLENSVANG	Dersom det vert stopp i skuletida, vert det forteljarstund. Vert det òg på kveldstid, vert det truleg ei blanding av bokformidling og ei økt med turlaget i Harding.
2	
VAKSDAL	Føremiddag: Nina Næsheim for barn Kveld: Konsert med Smooth Operators, Bob Dylan-tekstar
2	
VIK	Dagtid: Forteljar-stund med Ruth Lillegraven.
2	Ettermiddag: Samarbeid med kulturskulen og ung husflid. Musikk og verkstad. Kveld: Forfattarbesøk for vaksne om kvelden. Ruth Lillegraven eller eventuelt Eva Røyrane og Oddleif Apneseth.
ÅRDAL	Dag 1: Vitjing av barnehagar og skular føremiddag
4	Opplegg for vaksne i samarbeid med Klingenberg hotell kveld Dag 2: Bokprat for eldre føremiddag Bokbåtbesøk ASVO føremiddag
Lasting/lossin g	
28	87 program
kommunar*	

*Austrheim kommune har kome til i etterkant

FRAMDRIFTSPLAN

	TILTAK	ANSVARLEG
FEBRUAR		
	Ruteoppsett for kvar kommune klart	Arbeidsgruppe
	Avtale med båteigar	Arbeidsgruppe
	Møte med kommunane	Arbeidsgruppe
MARS		
	Kaiplassar avklart og avtalt lokalt	Kvar kommune
	Alle stopp klarerte	Arbeidsgruppe
	Detaljroute med interne stopp i kvar kommune	Arbeidsgruppe
	Oppretting av kommunale ansvarsgrupper, om ønskeleg	Kvar kommune
	Etablering av styringsgruppe for prosjektet: Tre representantar frå kommunane, ein representant frå Tekstalliansen, ein representant frå Rom for ord, ein representant frå Vestland fylkeskommune, ein representant frå Rogaland fylkeskommune. Pilotprosjektet vil bli leia av Strilabiblioteket, Alver kommune. Første møte i styringsgruppa.	Arbeidsgruppe
APRIL	Første møte i styringsgruppa	Styringsgruppa
	Søknad om støtte til trykking av program og andre PR-aktivitetar, til fylkesbiblioteket, Vestland fylkeskommune. (NB: Ikkje naudsynt støtte for oppstart eller drift av prosjekt)	Styringsgruppa
	Møte med kommunane	Styringsgruppa
MAI	Innlevering av lokale program	Kommunane
JUNI	Program klart og lagt ut på nett	Styringsgruppa
	Tekstalliansen presenterer konsept og programmet under bokdagane i Fjærland	Tekstalliansen i samarbeid med Styringsgruppa
AUGUST	Lokale PR-tiltak	Kommunane
	Pressemelding	Styringsgruppa
SEPTEMBER - NOVEMBER	Vestlandet sitt flytande litteraturhus	Båteigar / Kommunane
DESEMBER	Sluttrapport. Evaluering av prosjektet. Eventuelt framlegging av søknad til vidareføring i treårig prosjekt.	Styringsgruppe

Finansiering

UTGIFTER		Kommentar
Drift av båt	900000	Utgifter til drift av båt er rekna utifrå tidlegare kostnader då fylkeskommunen drifta båten. Etter samtalar med Fritt Ord var det ikkje realistisk å hente inn heile denne summen før prosjektstart. Båteigar sa seg villig til å ta oppdraget for kr. 500.000. Summen er likevel ikkje justert i budsjettet for å synleggjere reelle kostnader ved eventuell vidare drift. Avslaget i pris frå Vinnes skyssbåtservice er her ført opp som inntekt.
Litteraturhuset: Personale og arrangement	1450000	Kvar kommune er ansvarleg for å utarbeide eit lokalt tilpassa program i sin kommune, i samarbeid med eventuelle sponsorar og frivillige lag og organisasjonar. Her er stipulert med utgifter for kvar kommune med ca kr.38.000 for dagen. I denne summen ligg betaling for 1-3 arrangement, forarbeid, frivillig arbeid, arbeid på båten, informasjon og PR. Nokre kommunar vil truleg betale meir enn dette, andre mindre. Det vil ikkje få økonomiske konsekvensar for prosjektet, sidan inntekter og utgifter kjem frå same kjelde. Dette er ein av kostnadane som ein vil få meir reelle tal for i løpet av pilotprosjektperioden.
Samla utgifter	2350000	

INNTEKTER		
Fritt ord	400000	(Stadfesta i e-post 10.12.2020)
Biblioteksentralen A/S	50000	ved administrerende direktør Hans E. Viken (Stadfesta i e-post 8.12.2020)
Bibliotekarforbundet	25000	ved forbundsleder Veronicha Angell Bergli /Stadfesta i e-post 6.1.2021)
Vinnes skyssbåtservice	400000	Stadfesta i e-post 1.3.2021
Forleggerforeningen	25000	ved administrerende direktør Heidi Austlid (stadfesta i e-post 27.1 2021)
Kommunar og lokale sponsorar	1450000	
Samla inntekter	2350000	

Strilabiblioteket si rolle

Strilabiblioteket har initiert prosjektet, og er prosjektleiar. Biblioteket har hatt kontakt med deltakarkommunane, sendt søknadar og fått inn naudsynt økonomisk støtte. Vidare er biblioteket ansvarleg for at kontrakt med båteigar vert oppretta og oppsett av rute. Strilabiblioteket vil leie arbeidet i styringsgruppa, som er ansvarleg for framdriftsplan. Prosjektleiaransvaret opphøyrer når pilotprosjektet vert avslutta, desember 2021.

Vidare framhald i eit treårig prosjekt

Wikipedia har følgjande definisjon for eit **pilotprosjekt**

(også kalt **pilotundersøkelse** eller **piloteksperiment**) er en preliminar undersøkelse til en egentlig undersøkelse, eller som en test eller prøveordning til et eksperiment eller et prosjekt. Uttrykket kan henvise til mange forskjellige typer undersøkelser og prosjekter, men oftest er det en nesten nøyaktig kopi av det egentlige prosjektet, men i mye mindre skala.

Et pilotprosjekt brukes ofte for å teste utformingen av det endelige prosjektet eller undersøkelsen i realistiske omgivelser. På denne måten kan man oppdage feil ved prosjektets design før det egentlige og mye dyrere fullskalaprojektet igangsettes. Et eksempel er samfunnsforskere som bruker en pilotundersøkelse for å teste om spørsmålene i et spørreskjema fungerer i praksis. Skulle det vise seg å være uhensiktsmessige eller åpenbart glemte spørsmål kan justering foretas i tide.

Pilotprosjekter kan derfor bidra til å sikre at den endelige undersøkelsen eller prosjektet er i samsvar med kriteriene som er satt for det, og de minimerer derfor risikoen for feil og unødvendige omkostninger.

Då Strilabiblioteket i august 2020 endra planen om eit treårig prosjekt til eit eittårig pilotprosjekt var det på grunn av behovet for eit klargjeringsarbeid som burde gjerast i forkant av eit større prosjekt. Dei spørsmåla som i løpet av pilotprosjektperioden må avklarast og leggjast til grunn for eit mogeleg prosjekt er:

- Korleis fungerer lokalt organiserte litteraturhusdagar?
- Korleis er interessa for deltaking blant lokalbefolkninga?
- Korleis fungerer samarbeidet lokalt?
- Korleis kan eit treårig prosjekt organiserast?
- Kan modellen for samarbeid i pilotprosjektet vidareutviklast?
- Kan det utarbeidast andre modellar for vidare drift?
- Korleis Kan eit mogleg hovudprosjekt finansierast?

I løpet av pilotprosjektet vil styringsgruppa arbeide vidare med vidareutvikling av modellen og eventuelt utarbeide framlegg til andre modellar for vidare drift.

Gruppa vil utgreie moglegheit for framhald av tiltaket i eit hovudprosjekt gjennom ei evaluering av pilotprosjektet, arbeid med finansiering og organisering av vidare drift.